

آمار تصادفات موتورسواران و شیوه‌های پیشگیری از آن‌ها

برگرفته از گزارش پژوهشی «مروری بر
تصادفات موتورسواران و نحوه رانندگی ایمن»

مجری گزارش: سید محمد سادات‌حسینی
(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین)

همکار گزارش: حمیدرضا عزیزی (دکترای ایمنی ترافیک)

۱۰ اسلاید

راه‌های ارتباطی

 irc.ac.ir

www.irc.ac.ir

<https://zil.ink/irc.ac.ir>

روابط عمومی پژوهشکده بیمه

- سالانه ۵۰۰۰ موتورسوار در ایران جان خود را از دست می‌دهند که یک‌سوم آن‌ها در بازه سنی ۱۸ تا ۲۴ سال قرار دارند.
- علت اصلی مرگ ۵۰ تا ۷۰ درصد این افراد ضربه به سر است و تخمین زده می‌شود که در ۹۰ درصد این تصادفات، موتورسوار مقصر باشد.
- در کشورهای غربی نیز نتایج مشابهی به ثبت رسیده و بر اساس آمار ارائه شده توسط اداره نظارت بر حمل‌ونقل امن بزرگراه‌های آمریکا در سال ۲۰۱۳، میزان تلفات موتورسواران به ازای مسافت پیموده شده یکسان، ۲۶ برابر رانندگان خودروهای سواری بوده است که بسیاری از آن‌ها را موتورسواران تازه‌کار و کم‌تجربه تشکیل می‌دهند.

۱. شیوه‌های پیشگیری از تصادفات موتورسیکلت‌سواران:

- تجهیزات ایمنی: استفاده از تجهیزات حفاظتی موتورسوار نظیر کلاه ایمنی، لباس محافظ و دستکش در دنیا اجباری است

اما در برخی کشورهای درحال توسعه به طور کامل رعایت نمی‌شود. با استفاده از تجهیزات ایمنی بسیاری از آسیب‌ها به خصوص ضربات ناحیه سر کاهش می‌یابد.

• **اصلاح هندسی:** اصلاح هندسی و نگهداری راه معمولاً متناسب با نیاز وسایل نقلیه نظیر اتومبیل و کامیون انجام می‌شود؛ در حالی که نیازهای موتورسیکلت اغلب نادیده گرفته می‌شود. احداث راه مناسب و نگهداری از آن، نصب تابلوهای ویژه اعلام خطر برای موتورسیکلت‌سواران و بازرسی ایمنی راه در بهبود شرایط ایمنی این گروه از کاربران راه بسیار مؤثر است.

• **آموزش:** ارائه دانش، تکنیک‌ها، مهارت‌ها، اصول رانندگی، کنترل رفتار رانندگی و شناخت خطرات ترافیکی از

ابزار مهم برای جلوگیری از حوادث ترافیکی است. پژوهش‌های انجام شده در کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد که شناسایی عوامل انسانی و رفتاری و بهره‌گیری از آموزش جهت رفع و اصلاح رفتارهای ترافیکی، در پیشگیری از حوادث ترافیکی نقش مهمی دارد.

• اعمال قانون: وقوع تصادفات بیش از آن که به استاندارد بودن جاده‌ها و مسائل دیگر مرتبط باشد، به عوامل انسانی ارتباط دارد. سرعت غیرمجاز، لایی کشیدن بین خودروها و عدم رعایت مقررات راهنمایی و ایمنی از سوی رانندگان و عابران، از دلایل مهم تصادفات به شمار می‌آید.

• اصلاح قوانین و مقررات: انسان به شیوه‌های مختلف در تصادفات نقش دارد و پلیس قادر به شناسایی و جلوگیری از بخش کوچکی از تخلفات است. معمولا توجه پلیس به یک یا چند تخلف خاص شامل سرعت غیرمجاز، عدم استفاده از کمربند و کلاه ایمنی، استفاده از تلفن همراه در حین رانندگی، عبور از چراغ قرمز، عدم رعایت فاصله طولی و مصرف الکل، معطوف است.

۲. بیمه‌نامه شخص ثالث موتورسیکلت‌ها:

تعداد بیمه‌نامه‌های صادر شده برای موتورسیکلت از ۶۹۴۴۷۴ در سال ۱۳۹۵ به ۱۵۳۴۲۳۷ در سال ۱۳۹۸ رسیده است. نکته جالب توجه این که برای مثال در سال ۹۶ حدود ۴/۳ میلیون موتورسیکلت شماره‌گذاری جدید شده در حالی که در این سال تنها ۱/۲ میلیون بیمه‌نامه برای

موتورسیکلت‌ها صادر شده است. یعنی حتی برای شماره‌گذاری جدید نیز الزامی به داشتن بیمه‌نامه وجود نداشته است.

۳. آمار تصادفات موتورسواران در ایران:

- اکثر تصادفات در استان‌های پرجمعیت و به ترتیب در تهران، اصفهان و خراسان رخ داده است.
- استان قم نسبت به دیگر استان‌ها، خطرناک‌ترین وضعیت را از لحاظ موتورسواران دارد.
- درصد قابل توجهی از تصادفات، ناشی از نقض عمدی قوانین توسط موتورسواران است.
- اکثر موتور سواران و اکثر موتورسوارانی که دچار تصادف شده‌اند در بازه ۲۳ تا ۲۸ سال قرار دارند.
- موتورسوارانی که به تازگی گواهینامه گرفته‌اند بیشتر دچار تصادف می‌شوند.

- اکثر تصادفات در راه‌های درون‌شهری و راه‌های اصلی رخ می‌دهد.

۴. ارائه پیشنهاد و توصیه‌های سیاستی

- تعیین حق بیمه با توجه به سن موتورسواران
- تعیین حق بیمه بیشتر برای موتورسوارانی که به تازگی گواهینامه گرفته‌اند
- فرهنگ‌سازی برای تشویق موتورسواران به رعایت حق تقدم و سرعت مجاز
- هماهنگی با شهرداری به منظور رفع موانع دید در معابر شهری
- توسعه اقدامات ایمنی در راه‌های شهری و راه‌های اصلی
- رفع نقایص علائم افقی و عمودی و بهبود عرض معابر توسط شهرداری‌ها (هرچند نقص راه در درصد

اندکی از تصادفات مؤثر بوده است)

• راننده‌محور شدن بیمه‌نامه‌های شخص ثالث؛ رانندگان محتاط و خوش‌سابقه که در سابقه رانندگی خود نمره منفی نداشته باشند حق بیمه کمتری در بیمه‌نامه شخص ثالث پرداخت می‌کنند.

• با توجه به ویژگی‌های خاص موتورسیکلت و قیمت پایین‌تر آن نسبت به سایر وسایل نقلیه، چنانچه هزینه تخلفات موتورسوار از قیمت موتورسیکلت بیشتر شود و یا در صورت توقیف موتورسیکلت مالک، موتورسیکلت خود را رها خواهد کرد. برای رفع این مشکل می‌توان قوانینی را پیشنهاد داد که به جای وسیله نقلیه (موتورسیکلت)، موتورسوار مورد پیگرد قانونی قرار بگیرد.

- داشتن بیمه با ایجاد آرامش خاطر و اطمینان روحی در رانندگان، رانندگی ایمن‌تر و مطمئن‌تر و به تبع آن کاهش حوادث رانندگی را رقم می‌زند.

روابط عمومی پژوهشکده بیمه

www.irc.ac.ir